

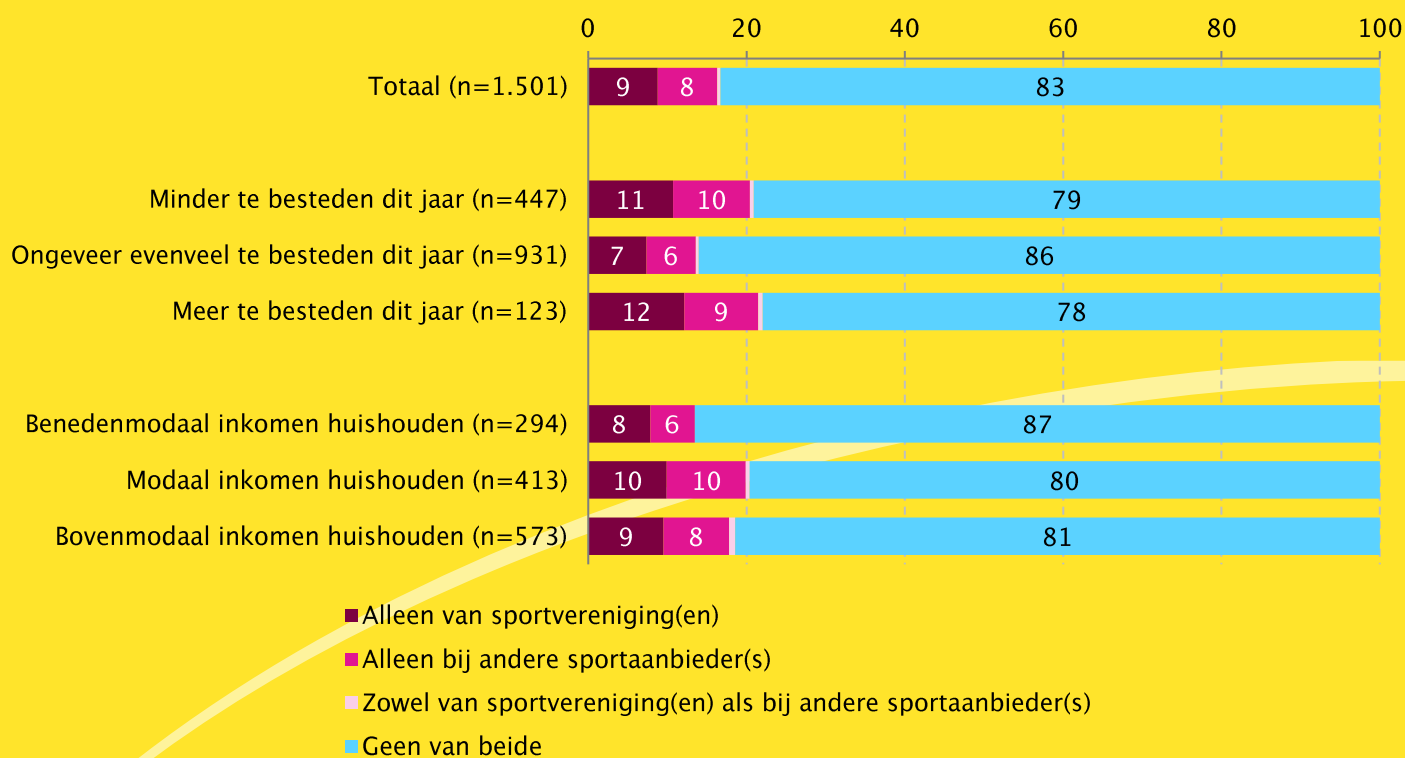
Sportlidmaatschappen en -abonnementen

Opzeggingen, opzegredenen en nieuwe lidmaatschappen en abonnementen

Factsheet 2022/25

Peter van Eldert & Paul Hover

Figuur 1. Opzeggingen van sportverenigingslidmaatschap(en) en/of -abonnement(en) bij andere sportaanbieder(s) in Nederlandse huishoudens, mei 2021-mei 2022, naar ontwikkeling van vrij besteedbaar inkomen (in vergelijking met de twaalf maanden ervoor) en inkomen van het huishouden (in procenten)

Bron: Nationaal SportOnderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos), mei/juni 2022, Mulier Instituut.

Inleiding

De coronamaatregelen hebben hun stempel op het sportgedrag van de Nederlandse bevolking gedrukt. In de Monitor Sport en corona werd geconcludeerd dat het sporten bij een sportvereniging of commerciële aanbieder afnam wanneer de coronamaatregelen strenger werden (Pulles, 2021). Dit nam vervolgens weer toe met de versoepelingen die daarop volgden. In dit factsheet staan opzeggingen en nieuwe lidmaatschappen van sportverenigingen en abonnementen van andere sportaanbieders (o.a. fitnesscentra) in de periode mei 2021-mei 2022 centraal.

Opzeggingen

Tussen mei 2021 en mei 2022 is in 9 procent van de Nederlandse huishoudens het lidmaatschap van een sportvereniging van ten minste één persoon opgezegd (figuur 1). Het beëindigen van minstens één abonnement van een andere sportaanbieder kwam in 8 procent van de huishoudens voor. Een opzegging van een verenigingslidmaatschap én een abonnement bij een

andere sportaanbieder binnen één huishouden gebeurde nauwelijks (<1%). Bij 17 procent van de huishoudens zijn dus sportlidmaatschappen- of abonnementen stopgezet. Uitgaande van ruim 8,1 miljoen particuliere huishoudens in 2022 (CBS Statline) zijn er in het tijdvak mei 2021-mei 2022 minstens 733.000 lidmaatschappen van sportverenigingen en minstens 647.000 abonnementen van andere sportaanbieders beëindigd.

Opzeggingen van lidmaatschappen of abonnementen kwamen vaker voor in grotere huishoudens (vier personen of meer) en huishoudens met drie of meer sporters (niet in figuur). Dit geldt met name voor lidmaatschappen van sportverenigingen. Geheel verrassend is dit niet, aangezien er bij grotere huishoudens thuiswonende kinderen zijn, die relatief vaak lid zijn van een sportvereniging.

Vóór de coronacrisis lag het percentage huishoudens waar ten minste één persoon een lidmaatschap van een sportvereniging had opgezegd iets hoger dan in de periode

Tabel 1. Opzeggingen van sportverenigingslidmaatschap(en) in Nederlandse huishoudens, november 2015-2016, mei 2017-mei 2018, november 2018-november 2019 en mei 2021-mei 2022, naar ontwikkeling van vrij besteedbaar inkomen (in vergelijking met de twaalf maanden ervoor) en inkomen van het huishouden (in procenten)

	2016 (n=1.445)	2018 (n=2.351)	2019 (n=1.500)	2022 (n=1.501)
Totaal	11	12	14	9
<i>Ontwikkeling vrij besteedbaar inkomen</i>				
Minder te besteden dit jaar	14	14	17	11
Ongeveer evenveel te besteden dit jaar	10	12	13	7
Meer te besteden dit jaar	14	13	7	13
<i>Inkomen huishouden</i>				
Benedenmodaal	10	10	12	7
Modaal	10	11	13	10
Bovenmodaal	16	14	15	10

Bron: Nationaal SportOnderzoek (NSO, online panelonderzoek GfK/Ipsos), november 2016, mei 2018, november 2019 en mei/juni 2022, Mulier Instituut.

mei 2021-mei 2022 (tabel 1; zie ook [Heijnen et al., 2021](#)). Tussen 2016 en 2019 nam dit percentage toe van 11 naar 14 procent, om vervolgens in 2022 5 procentpunten lager uit te komen (9%).

Opzeggingen kwamen in 2022 ongeveer even vaak voor bij huishoudens die er financieel op vooruitgingen als bij huishoudens waar het tegenovergestelde het geval was (13% vs. 11%). Dit beeld strookt met dat van 2016 en 2018. In alle perioden werd in huishoudens met een bovenmodaal inkomen het vaakst een lidmaatschap opgezegd (tabel 1). Mogelijk komt dit mede doordat in die inkomensgroep relatief veel lidmaatschappen en abonnementen waren afgesloten.

Belangrijkste opzegreden

In de periode mei 2021-mei 2022 waren de twee belangrijkste redenen om een lidmaatschap van een sportvereniging te beëindigen dat de sport niet meer als leuk werd ervaren (24%) en dat de financiële situatie in het huishouden het niet toeliet (eveneens 24%) (figuur 2). In 14 procent van de huishoudens werd die situatie veroorzaakt door corona en in 10 procent van de huishoudens had dat een andere reden.

De financiële situatie in het huishouden blijkt eveneens de belangrijkste motivatie om het lidmaatschap van een andere sportaanbieder op te zeggen (21%). In 8 procent van de huishoudens werd die situatie teweeggebracht door corona en in 13 procent van de huishoudens had dat een andere

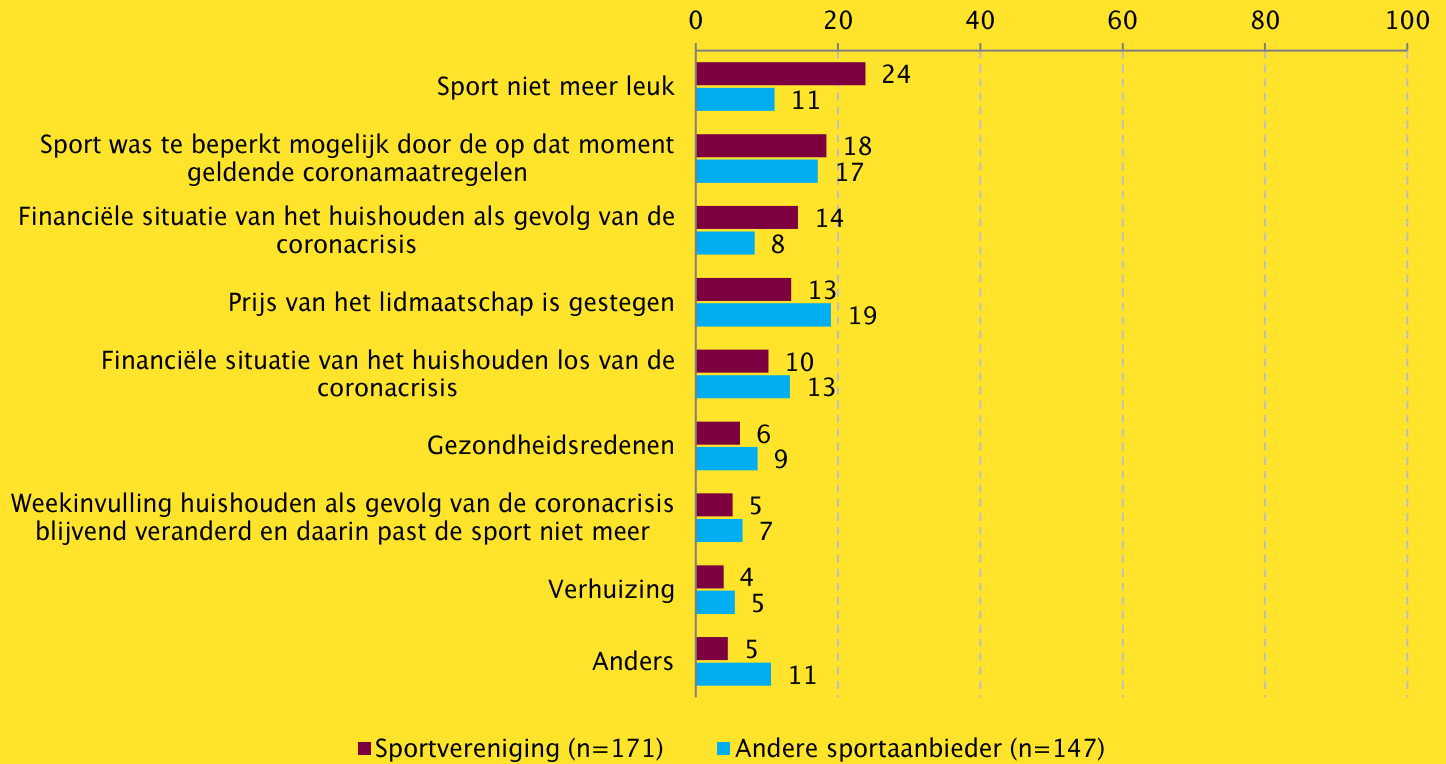
reden. Andere belangrijke redenen zijn een prijsstijging van het lidmaatschap (19%) en de beperkte toegankelijkheid van het sportaanbod vanwege coronamaatregelen (17%) (figuur 2).

Nieuwe lidmaatschappen en abonnementen

In de periode mei 2021-mei 2022 werd in 13 procent van de huishoudens minstens één nieuw verenigingslidmaatschap afgesloten. In 10 procent van de huishoudens werd minstens één nieuw abonnement bij een andere sportaanbieder afgesloten (figuur 3). Daarnaast werd in enkele huishoudens (1%) zowel een nieuw lidmaatschap van een sportvereniging als een nieuw abonnement bij een andere sportaanbieder afgesloten. Dit betekent dus dat bij 25 procent van de huishoudens nieuwe sportlidmaatschappen of -abonnementen zijn afgesloten. Uitgaande van ruim 8,1 miljoen particuliere huishoudens in 2022 (CBS Statline) zijn er in twaalf maanden minstens 1,1 miljoen nieuwe lidmaatschappen en minstens 911.000 nieuwe abonnementen afgesloten.

Nieuwe lidmaatschappen of abonnementen kwamen het vaakst voor in huishoudens die hun vrij besteedbaar inkomen zagen groeien en in huishoudens met een bovenmodaal inkomen (figuur 3). Verder kwam dit ook vaker voor in grotere huishoudens en huishoudens met meer sporters (niet in figuur).

Figuur 2. Belangrijkste opgezegden sportverenigingslidmaatschap of abonnement bij andere sportaanbieder volgens huishoudens met minstens één opzegging, mei 2021-mei 2022 (in procenten, één antwoord mogelijk)

Bron: Nationaal SportOnderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos), mei/juni 2022, Mulier Instituut.

Nieuwe en opgezegde lidmaatschappen en abonnementen in één huishouden

In 14 procent van de huishoudens is minstens één nieuw lidmaatschap en/of abonnement afgesloten, zonder dat er minstens één is opgezegd (niet in figuur). In 6 procent van de huishoudens werd minstens één lidmaatschap en/of abonnement opgezegd, zonder dat er één of meer nieuwe werden afgesloten. In de meeste huishoudens (69%) werden geen nieuwe lidmaatschappen en/of abonnementen afgesloten of opgezegd. In 11 procent van de huishoudens werden zowel nieuwe lidmaatschappen en/of abonnementen afgesloten als bestaande opgezegd.

Conclusie

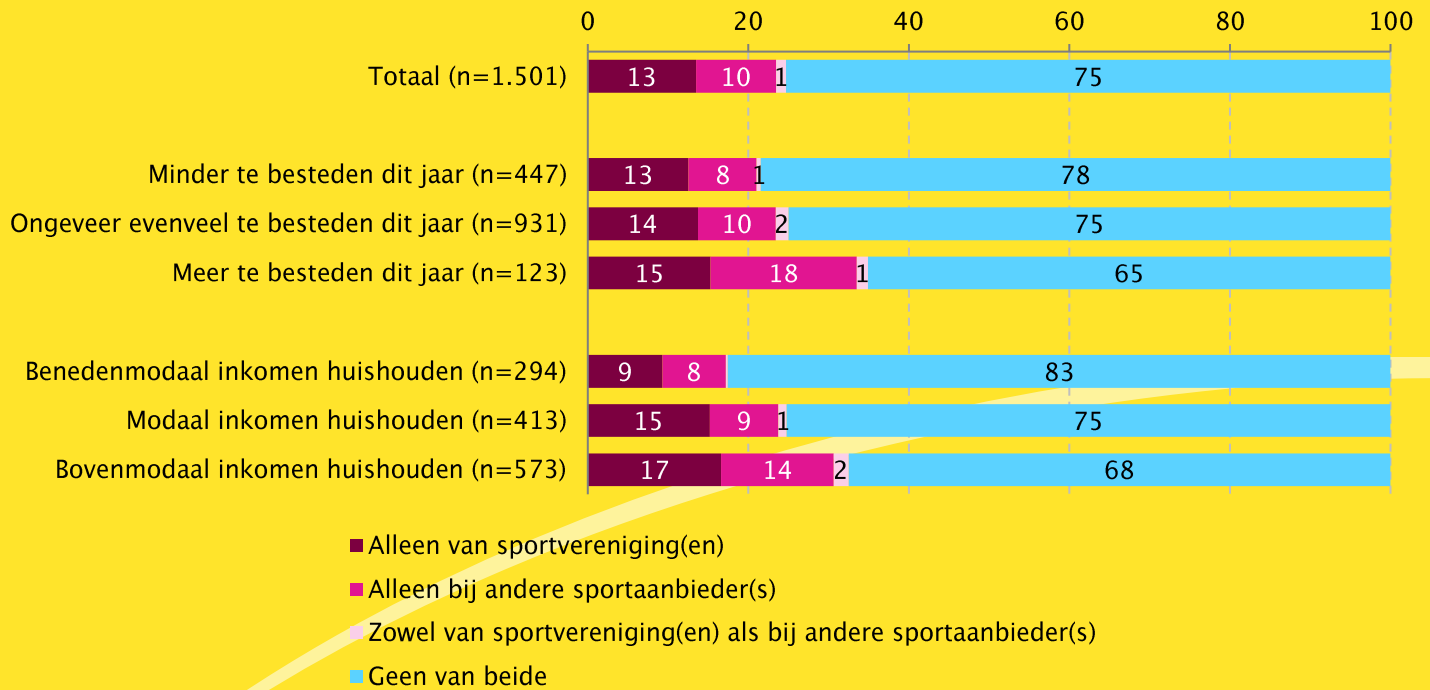
Tussen mei 2021 en mei 2022 is in 17 procent van de Nederlandse huishoudens minstens één sportlidmaatschap en/of -abonnement opgezegd. In die periode werd bij 25 procent van de huishoudens minstens één nieuw sportlidmaatschap en/of -abonnement afgesloten. Op basis van dit onderzoek kan niet worden vastgesteld wat het saldo

van het aantal opzeggingen en nieuwe lidmaatschappen en abonnementen is.

De belangrijkste reden voor het opzeggen van een lidmaatschap van een sportvereniging is dat de sport niet meer als 'leuk' wordt ervaren (24%) en de financiële situatie in het huishouden het niet toelaat (24%). De financiële situatie in het huishouden is ook de belangrijkste reden om het lidmaatschap van een andere sportaanbieder te beëindigen (21%).

De index van het consumentenvertrouwen is tussen mei 2021 en mei 2022 gedaald van -9 naar -47 (CBS Statline). Deze index geeft aan in hoeverre huishoudens vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat. Het cijfer wordt bepaald op basis van de mening van huishoudens over het algemene economische klimaat en over de eigen financiële situatie. Wanneer deze ontwikkeling doorzet, kan dat opzeggingen van sportlidmaatschappen en -abonnementen in de hand kan werken, omdat de algemene koopbereidheid daalt. Dat hoeft niet automatisch te leiden tot minder

Figuur 3. Nieuw afgesloten sportverenigingslidmaatschap(en) en/of abonnement(en) bij een andere sportaanbieder in Nederlandse huishoudens, mei 2021-mei 2022, naar ontwikkeling van vrij besteedbaar inkomen en inkomen van het huishouden (in procenten, op basis van minimaal één nieuwe afsluiting)

Bron: Nationaal SportOnderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos), mei/juni 2022, Mulier Instituut.

sportdeelname, want sporten is ook ongeorganiseerd mogelijk. Wat betreft sportdeelname kan onderscheid worden gemaakt tussen het aantal sporters en het sportvolume: het aantal uren dat sporters tezamen aan sportbeoefening doen. Onderzoek leert dat sportaanbieders sportdeelname niet alleen faciliteren, maar ook lijken te stimuleren (Heijnen et al., 2021). Dit betekent dat een vermindering van leden van sportverenigingen en andere (commerciële) aanbieders een potentiële bedreiging voor de sportdeelname is.

Bestuurders van sportverenigingen maken zich zorgen over de financiële situatie van de vereniging (Hoeijmakers & Van Kalmthout, 2021). Bovendien verwachten bijna zes op de tien verenigingen dat de stijgende energieprijzen de hoogte van de contributie gaan opstuwten (Van Kalmthout, 2022). Dat kan wijzen op contributieverhogingen in de toekomst, wellicht boven op een inflatiecorrectie. Omdat een stijging van de prijs van lidmaatschappen en abonnementen met regelmaat een reden is om ze te beëindigen, kan dit de sportdeelname onder druk zetten.

De fitnessbranche - een aanzienlijk deel van het commerciële sportaanbod - is door het coronavirus en de maatregelen hard geraakt (Hover et al., 2022). Begin 2022 meldde NL Actief dat de ledentallen met een kwart zijn gedaald en de branche liet in 2020 een negatief resultaat noteren (CBS, 2022). Inmiddels weten fitnesscentra weer meer leden aan zich te binden.

Verantwoording

De resultaten in dit factsheet zijn gebaseerd op data van het Nationaal SportOnderzoek (NSO) mei/juni 2022 van het Mulier Instituut. Via het panel van Ipsos is in de periode van 30 mei tot en met 8 juni 2022 een representatieve groep van 1.501 Nederlanders van 16-79 jaar ondervraagd. De data zijn gewogen op de grootte van het huishouden, de leeftijd van de respondent en de regio.